

Folketingets udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik
Christiansborg
1240 København K

Beskæftigelsesministeriet
Ved Stranden 8
1061 København K

T 72 20 50 00
E bm@bm.dk
www.bm.dk

CVR 10172748
EAN 5798000398566

Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik har i brev af 23 november 2011 stillet følgende spørgsmål nr. 85 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Gitte Lillelund Bech (V).

5. januar 2012

J.nr. 2011-0016109

Spørgsmål nr. 85:

”Ministeren bedes oversende en oversigt over de sociale og sundhedsmæssige tillægsydelser, man som udlænding på de laveste sociale ydelser i Danmark kan være berettiget til. Herunder bedes ministeren for hver enkelt af disse ydelser redegøre for, hvilke krav der stilles for at opnå tillægsydelserne. Der ønskes også informationer om, hvilke af tillægsydelserne, som vil bestå, når regeringen afskaffer start-hjælp og kontanthjælpsloft.

Spørgsmålet stilles i forlængelse af samrådet den 17. november 2011 om afskaffelse af starthjælp og kontanthjælpsloft – og dettes betydning for udlændinges integration på arbejdsmarkedet, jf. UUI alm. del – samrådsspørgsmål F.”

Endeligt svar:

Når tillægsydelser giver anledning til omtale i forbindelse med kontanthjælpssystemet, menes der ofte primært boligstøtte og børnerelaterede ydelser. Boligstøtte er fx knyttet til boligform og størrelsen af husstandsindkomsten mv. og ikke til indkomstkilden. Børne- og ungeydelsen er indkomstuafhængig, men varierer efter børnenes antal og alder. Børnetilskud ydes primært til enlige forældre. Generelt er tillægsydelserne ikke afhængige af indkomstkilden, men af indkomstens størrelse.

Generelt

Det kan oplyses, at tillægsydelserne eksisterede før starthjælpens og introduktionsydelsens indførelse, og at der ikke er planer om, at de ikke fortsat skal bestå.

Ved afskaffelsen af de nedsatte ydelser, vil mulighederne for at få udbetalt indkomstafhængige tillægsydelser forventes at falde.

I nedenstående gennemgang indgår ikke graduering af betaling for serviceydelser som fx friplads til daginstitution.

Der er ikke nødvendigvis direkte sammenhæng mellem ydelsernes størrelse og forbruget af enkeltydelser.

Således beregnede Rockwool-fondens forskningsenhed i en rapport fra 2009 det gennemsnitlige beløb for enkeltydelser over et år, efter de har været i landet et halvt år (i det første halve år er der ofte ikke-ubetydelige etableringsudgifter, som også dækkes efter bestemmelsen). I den periode fik cirka 84 procent af starthjælps-flygtningene enkeltydelser med et gennemsnitsbeløb på 1.450 kroner pr. måned. I den tilsvarende periode fik 83 procent af kontanthjælps-flygtningene enkeltydelser med et gennemsnitsbeløb på 1.100 kroner pr. måned. For flygtninge, der har været i landet i fire år, er tallene for starthjælps- og kontanthjælpsgruppen henholdsvis 44 og 39 procent. Gennemsnitsbeløbet er henholdsvis 800 kroner og 850 kroner. Her er situationen således, at modtagere af kontanthjælp i gennemsnit modtager et højere beløb i enkeltydelser end personer, der modtager starthjælp. Det er sandsynligt, at den tungtvejende ydelse her er hjælp til sygehandling, medicin mv.

Endelig fremgår det af 2009-rapporten, at enkeltydelserne ikke umiddelbart kan ”lægges til rådighedsbeløbene: En del enkeltydelser gives til dækning af udgifter, som ikke er med i standardbudgettet (fx udgifter til etablering, særlig medicin og behandling), og der skal søges, og ydelsen skal bevilges i hvert enkelt tilfælde”.

Nedenfor fremgår en række tillægsydelser med relevans for personer på de laveste sociale ydelser i Danmark:

Lov om individuel boligstøtte

Boligstøttens størrelse er afhængig af en række faktorer. De vigtigste er husstandens samlede aktuelle indkomst og formue, huslejens størrelse, boligens størrelse, antallet af personer i husstanden og antallet af børn i husstanden.

Særlig støtte efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik

Særlig støtte efter § 34 kan ydes til personer, som har været ude for en ændring af deres forhold, og som er særligt vanskeligt stillede på grund af høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde. Hjælpen beregnes bl.a. på baggrund af boligudgiften, antal børn og der er loft over, hvor meget der kan ydes.

Børnetilskud

I forhold til ydelser efter lov om børnetilskud har personer ret til ordinært og ekstra børnetilskud til børn under 18 år, hvis den pågældende er reelt enlig. Den pågældende kan endvidere have ret til særligt børnetilskud i særlige situationer, fx hvis kun en af barnets forældre lever. Det er et krav for at få ordinært børnetilskud, at barnet eller mindst en af forældrene har haft fast bopæl i Danmark i mindst 1 år. For særligt børnetilskud er der et krav om bopæl i mindst 3 år.

Børne- og ungeydelse

Børne- og ungeydelse er ikke afhængig af modtagerens indkomst. Efter de gældende regler er der fra 2011 lagt et loft over det samlede ydelsesbeløb, som en modtager årligt kan modtage. Det betyder, at der maksimalt kan udbetales 35.000 kr. (2011) i børne- og ungeydelse, uanset antallet af børn.

Det kan endvidere oplyses, at regeringen foreslår maksimumsbeløbet for børne- og ungeydelsen ophævet (L 31) fra 1. januar 2012.

Hjælp til betaling af enkelt udgifter efter § 81 i lov om aktiv socialpolitik

Kommunen kan yde hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter til en person, som har været ude for ændringer i sine forhold, hvis den pågældende ikke har økonomisk mulighed for selv at betale. Hjælpen kan normalt kun ydes, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses. Kommunen kan dog efter en konkret vurdering undtagelsesvis yde hjælp til en udgift, der har kunnet forudses, hvis afholdelsen af udgiften er af helt afgørende betydning for den pågældendes eller familiens livsførelse.

Denne bestemmelse svarer til § 35 i integrationsloven. I de første måneder i Danmark vil flytningene typisk modtage hjælp til etablering efter denne bestemmelse.

Hjælp til sygebehandling, medicin mv. efter § 82 i lov om aktiv socialpolitik

Kommunen kan i særlige tilfælde yde hjælp til betaling af udgifter til sygebehandling, medicin, tandbehandling eller lignende, hvis behandlingen er nødvendig og helbredsmæssigt velbegrunder.

Hjælp til udgifter til sygebehandling, medicin mv. efter § 82 i lov om aktiv socialpolitik kan ydes til personer, som ikke har økonomisk mulighed for selv at betale.

Særlig hjælp vedrørende børn

Kommunen kan yde hjælp til udgifter ved udøvelse af ret til samvær med egne børn under 18 år, som ikke bor hos ansøgeren, og til lignende udgifter til oprindelige forældre, hvis ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne. Kommunen kan også yde hjælp til dækning af udgifter til en bopælsforælders transport af barnet i forbindelse med samvær. Det er en betingelse for at yde hjælp, at ansøgeren ikke har økonomisk mulighed for at betale udgifterne.

Kommunen kan endvidere yde hjælp til rejseudgifter med henblik på kontakt til børn, der er ført til udlandet uden samtykke fra forældremyndighedens indehaver.

Kommunen kan endelig yde hjælp til udgifterne ved at forsørge et barn, når forældremyndigheden ved forældremyndighedsindehaverens død er tillagt en anden eller andre, der ikke har forsørgelsespligt over for barnet.

Flytning

Kommunen kan yde hjælp til en flytning, som forbedrer ansøgerens eller familiens bolig- eller erhvervsforhold, herunder en flytning, hvor der flyttes fra en bolig med en boligudgift, der ikke svarer til ansøgerens eller familiens økonomiske formåen, til en bolig med lavere boligudgift. Det er en betingelse for hjælpen, at hverken ansøgeren eller ægtefællen har økonomisk mulighed for at betale udgifterne.

Hvis flytningen sker til udlandet, er det en forudsætning for, at kommunen kan yde hjælp hertil, at ansøgeren er statsborger i eller har særlig tilknytning til vedkommende land, eller at ansøgeren er sikret varige arbejdsmuligheder i landet.

Efterlevelshjælp

Kommunen yder efter ansøgning efterlevelshjælp efter nærmere regler til personer, hvis ægtefælle eller samlever er afgået ved døden.

Sundhedsmæssige tillægsydelser i andet regi

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse har herom oplyst:

”Terminologien ”sundhedsmæssige tillægsydelser” anvendes ikke indenfor Ministeriet for Sundhed og Forebyggelses ressort, og sundhedsmæssige ydelser, som ydes i henhold til sundhedsloven, er i øvrigt uafhængig af indkomst, herunder om borgerne eventuelt modtager sociale ydelser”.

Venlig hilsen

Mette Frederiksen